

Литвинюк К. Є.,
здобувачка вищої освіти спеціальності F3 Комп'ютерні науки
Науковий керівник: Співак В. В., асистент кафедри економічної кібернетики,
комп'ютерних наук та інформаційних технологій Миколаївський національний
аграрний університет,
м. Миколаїв

ОПТИМІЗАЦІЯ МЕХАНІЗМІВ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ У КОНТЕКСТІ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ

Процеси прийняття рішень у сфері оптимізації економічних процесів є фундаментальною основою стійкого розвитку територій. В Україні це набуває актуальності в умовах децентралізації та повоєнного відновлення. Теоретичні моделі пропонують системи підтримки рішень для оцінки потенціалу громад [1].

Мета даних тез полягає в систематизації підходів до оптимізації, аналізі бар'єрів та розробці стратегічних рекомендацій, з урахуванням концепцій регіонального менеджменту.

Сучасні парадигми регіонального менеджменту орієнтовані на економічний прогрес, що слугує базисом для соціального розвитку [2]. Децентралізація надала громадам автономію, але вимагає вдосконалених інструментів для ефективного прийняття рішень. Інформаційно-аналітичне забезпечення потенціалу територіальних громад грає ключову роль у владних процесах [3]. Пріоритети відновлення України на 2025 рік фокусуються на публічних інвестиціях [4].

Децентралізація в Україні, започаткована реформами 2014 року, значно змінила структуру управління, перерозподіливши повноваження від центральної влади до місцевих громад, що сприяло підвищенню ефективності використання ресурсів і адаптації до локальних потреб. Однак війна внесла корективи в цей процес, посилюючи виклики, такі як фіскальна нестабільність і необхідність швидкого відновлення інфраструктури.

Згідно з аналізом, децентралізація підвищує резистентність країни, роблячи державу більш стійкою до зовнішніх шоків через локалізоване управління і зменшення корупції. У 2025 році пріоритетом є продовження реформ, включаючи адаптацію до норм ЄС щодо нагляду за місцевим самоврядуванням і трансформацію місцевих адміністрацій. Це передбачає посилення фінансової автономії громад, але з урахуванням ризиків, таких як нерівність між регіонами, де східні та південні території стикаються з більшими викликами через воєнні пошкодження.

Дослідження показують, що децентралізація позитивно вплинула на соціально-економічний розвиток, сприяючи створенню нових робочих місць і залученню інвестицій, хоча в деяких випадках не мала значного ефекту через зовнішні фактори. Крім того, повномасштабна війна 2022–2025 років радикально змінила просторову економіку, спричинивши масове внутрішнє переміщення та релокацію підприємств, що вимагає перегляду

децентралізаційних стратегій для забезпечення балансу між регіонами.

Ключовими бар'єрами є відсутність інтегрованих систем для оцінки потенціалу та регіональні диспропорції, посилені воєнними факторами [5]. Фіскальна автономія громад потребує раціоналізації процесів прийняття рішень. Економічний механізм управління територіальними громадами включає економічні та правові важелі [6]. Інвестиційний клімат 2025 року вказує на реформи для покращення бізнес-середовища [7]. Потенціал реалізується через модернізацію управлінських структур, залучення інвестицій та державно-приватне партнерство [8].

Реформи 2014 року заклали інституційну основу для територіального розвитку. План України на 2024-2027 роки інтегрує економічний розвиток з європейським ринком [9]. Стратегічний підхід включає розробку аналітичних інструментів, професійну підготовку та інтеграцію європейських практик для оптимізації процесів [10]. Управління стійким регіональним розвитком вимагає методології для регіональних проєктів [1].

Таким чином, оптимізація механізмів прийняття рішень є критичним елементом економічного розвитку територій України. Синхронізовані дії забезпечать системну резистентність.

Список використаних джерел

1. Management Decisions to Support and Maintain the Socio. URL: <https://ojs.ual.es/ojs/index.php/eea/article/view/5266/5029>
2. Ukraine recovery priorities 2025. URL: <https://mindev.gov.ua/storage/app/sites/1/uploaded-files/rdna4-ukraine-recovery-priorities-2025.pdf>
3. information and analytical provision of the potential of territorial. URL: <https://fkf.net.ua/index.php/fkf/article/download/4824/4426/30115>
4. Draft Government Action Programme. URL: <https://priorities.gov.ua/wp-content/uploads/2025/08/draft-government-action-programme-presentation.pdf>
5. Modern approaches to Ukraine's regional development management. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1757780223002779>
6. Economic Mechanism for Managing the Strategic. URL: https://www.researchgate.net/publication/347298834_Economic_Mechanism_for_Managing_the_Strategic_Development_of_Territorial_Communities
7. 2025 Investment Climate Statements: Ukraine. URL: <https://www.state.gov/reports/2025-investment-climate-statements/ukraine>
8. The impact of decentralization on regional development in Ukraine. URL: <https://amazoniainvestiga.info/index.php/amazonia/article/view/2833/4438>
9. Ukraine Plan 2024-2027. URL: <https://www.ukrainefacility.me.gov.ua/wp-content/uploads/2024/03/ukraine-facility-plan.pdf>
10. MANAGEMENT OF SUSTAINABLE REGIONAL DEVELOPMENT. URL: <https://www.eu-scientists.com/index.php/sdel/article/view/395>